

holdning af Guld, i Øjeblikket noget over 150 Mill. Kr., men af den største Del af dette Guld, nemlig det, som kan anvendes til Indløsning af vore Sedler, den skandinaviske Guldmønt, er Bankens Beholdning forholdsvis lille. Den var medio denne Måned kun 14 Mill. Kr., og da den nu i Omløb værende Seddelmængde lyder paa et Par Hundrede Millioner Kroner, vil De se, at det er et forholdsvis ringe Beløb, der kan anvendes til en umiddelbar Indløsning af Sedler. Af den Grund mener Udvalget, at det ikke gaar an at lukke Døren op paa vid Gab for vore Sedlers Indløsning. At der er en saa ringe disponibel Møntmængde i Banken, skyldes den særlige Omstændighed, at vort Møntværk ikke har været i Stand til at udmønte saa meget, som disse ekstraordinære Forhold udkræver. Nu er imidlertid Regeringen i Færd med at træffe Foranstaltninger, hvorved denne Ulempe kan afhjælpes eller lindres, og naar dette er sket, vil jo Stillingen være noget anderledes.

Det er i Henhold til disse Betragtninger, Udvalget anbefaler, at det vedtages at forlænge Varigheden af Loven af 17. April 1916. Men samtidig udtales den Forventning, at Regeringen vil fremskynde Udmøntningen af dansk Guldmønt, og at den, naar Møntbeholdningen derved er forøget i tilstrækkelig Grad, vil sørge for, at der gøres Skridt til Udjævningen af Disagioen paa danske Sedler i Norge og Sverige. Desuden udtales den Forventning, at Nationalbanken ogsaa paa anden Maade ved de andre Midler, der staar til dens Raadighed, vil virke for det samme Formaal, og jeg skal tilføje, at man nærer den Forhaabning, at Handelsministeren vil sætte sig i Forbindelse med Bankerne og forhandle med dem om at faa denne Ulempe fjernet. Thi Ulempen er af ikke ringe Betydning. Det generer jo paa forskellig Maade, og det fordyrer Omsætningen af nogle af vore vigtigste Indførselsartikler. Jeg skal blot nævne Tømmer. Paa en Tid, hvor man paa Grund af den ekstraordinære Situation vil forcere Nybygningen, er det jo meget uheldigt, at Tømmeret fordyres.

Paa Udvalgets Vegne anbefaler jeg altsaa Lovforslaget til uforandret Vedtagelse.

Handelsministeren (C. Hage): Bemærkningerne i Udvalgets Betænkning og de af Ordføreren fremsatte Udtalelser giver mig i og for sig ikke Anledning til nogen Indvending. De er prægede af den

Indsigt og Forstaaelse, som udmærker den højtærede Ordfører. Naar jeg ikke des mindre skulde ønske at knytte nogle Ord til det, der er fremkommet, er det, fordi denne Sag, Spørgsmaalet om de danske Pengesedlers Værdiforringelse i Sverige og Norge, særlig i Sverige, hos Publikum har fremkaldt adskillige Forestillinger, som for en stor Del beror paa Misforstaaelser. Det er beklageligt, det kan man let blive enig om, at en saadan Opgæld betinges paa de danske Sedler. Men hverken med Hensyn til Anledningen dertil eller Rækkevidden af de Virkninger, som dette Forhold medfører, eller de Midler, som staar til vor Raadighed for at afhjælpe dem, synes der hos Publikum at herske synderlig Klarhed.

Først vil jeg bemærke, at naar man undertiden ser det fremhævet, at Fremkomsten af en saadan Opgæld paa danske Sedler i de andre skandinaviske Lande formentlig skulde være forebygget ved den skandinaviske Møntunion, da er det en Fejltagelse. Det, der skete ved den Møntkonvention, som i 1873 afsluttedes mellem Sverige og Danmark og i 1875 tiltraadtes af Norge, var det, at samtidig med, at Landene gik over til Guldmøntfod, hvilket var langt det vigtigste af det, der den Gang skete, enedes de om at indføre et ensartet Møntsystem og vedtog, at de i Henhold til dette System prægede Mønter skulde have lovlig Kurs i alle Landene. Men det siger sig selv, at den Omstændighed, at vi har faaet ensartet Møntsystem, ikke betyder, at vi har faaet fælles Pengevæsen. Jeg kunde fristes til at sige, at den Omstændighed, at to Lande indfører Metersystemet, ikke betyder, at de derved faar lige mange Kilometer Jernbane. Den latinske Møntunion, der er 8 Aar ældre end den skandinaviske, har rig Erfaring i dette Forhold. Allerede i 1866, Aaret efter at Unionen var sluttet, medførte Krigen, hvori Italien var indblandet, at dets Finanser kom i Uorden, og gennem mange Aar derefter var der en meget høj Opgæld paa italienske Sedler. Selv om man naaede det Maal, som i alt Fald tidligere, den Gang, der endnu var Berøring og Udveksling af Ideer mellem Landene, har været opstillet som ønskeligt, at man kunde gennemføre et fælles Møntsystem gældende for alle Lande, vilde det paa ingen Maade afværge Kursforskelligheder mellem Landenes Betalingsmidler. Allerede under normale Forhold vilde der fremkomme Forskel, naar der er en Betalingsdifference at udligne som Følge af, at et Lands Indførsel og Udførsel ikke